

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 15 december 2015
(OR. en)

15356/15

ELARG 73
COWEB 150

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	15234/15 ELARG 70 COWEB 148
Ärende:	ENLARGEMENT AND STABILISATION AND ASSOCIATION PROCESS – Council conclusions

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen, antagna av rådet den 15 december 2015.

RÅDET (ALLMÄNNA FRÅGOR)**RÅDETS SLUTSATSER OM UTVIDGNINGEN OCH STABILISERINGS- OCH ASSOCIERINGSPROCESSEN**

1. Rådet noterar meddelandet från kommissionen av den 10 november 2015 om EU:s utvidgningsstrategi och rapporterna om Albanien, Bosnien och Hercegovina, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Kosovo^{*}, Montenegro, Serbien och Turkiet samt slutsatserna och rekommendationerna i dessa. Rådet välkomnar kommissionens ökade fokus på hur långt arbetet har framskridit, tillhandahållandet av mer vägledning samt ytterligare harmonisering av rapporteringen.
2. I enlighet med den förnyade konsensus om utvidgningen som godkändes av Europeiska rådet den 14–15 december 2006 och rådets slutsatser av den 16 december 2014 upprepar rådet att utvidgningen är och förblir ett centralt politikområde för Europeiska unionen och en investering i fred, demokrati, välbefinnande, säkerhet och stabilitet på vår kontinent. I detta sammanhang upprepar rådet EU:s entydiga åtagande för det europeiska perspektivet för västra Balkan. Turkiet är alltså en viktig partner på många områden. Aktiva och trovärdiga anslutningsförhandlingar med respekt för EU:s åtaganden och etablerade villkorlighet kommer att bidra till att förbindelserna mellan EU och Turkiet kan nå sin fulla potential.
3. I linje med rådets tidigare slutsatser och inom ramen för de politiska Köpenhamnskriterierna och stabiliserings- och associeringsprocessen, som förblir den gemensamma ramen för förbindelserna med länderna på västra Balkan, bekräftar rådet behovet, i enlighet med den förnyade konsensusen om utvidgningen, av rättvisa och stränga villkor och principen om egna meriter, i kombination med EU:s förmåga att integrera nya medlemmar, i alla dess dimensioner.

^{*} Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

4. Rådet fortsätter att fästa stor vikt vid utvidgningsprocessens trovärdighet, som förblir avgörande för att upprätthålla reformtakten. Allmänhetens stöd för och förståelse av fördelarna och skyldigheterna i samband med utvidgningen bör ökas genom förbättrad strategisk kommunikation. Rådet ser fram emot kommissionens och utrikestjänstens planerade intensifiering av insatserna och åtgärderna tillsammans med medlemsstaternas och partnernas fortsatta engagemang på detta område. Rådet välkomnar kommissionens fortsatta insatser för att stärka inriktningen på grundläggande reformer i ett tidigt skede av processen, framför allt med avseende på rättsstatsprincipen, grundläggande rättigheter, ekonomisk utveckling och konkurrenskraft, samt på stärkta demokratiska institutioner och reform av den offentliga förvaltningen.
5. Rättsstatsprincipen är ett av de grundläggande värden som EU är grundat på och utgör kärnan både i utvidgningsprocessen och i stabiliserings- och associeringsprocessen. Förstärkning av rättsstatsprincipen, inklusive genom reformer av rättsväsendet och genom bekämpning av organiserad brottslighet och korruption, samt grundläggande rättigheter, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter, icke-diskriminerande behandling av nationella minoriteter samt motverkande av diskriminering av sårbara grupper, såsom romer samt homosexuella, bisexuella, transpersoner och intersexuella (hbtqi-personer), är alltför viktiga utmaningar. Rådet är allvarligt oroat över bristerna på området yttrande- och mediefrihet, som bör åtgärdas på ett avgörande och effektivt sätt. Ytterligare insatser krävs också för att främja jämställdhet. Valfungerande demokratiska institutioner, vilket kräver inkluderande politisk dialog och kompromisser, framför allt inom parlamenten, samt reform av den offentliga förvaltningen, är avgörande. En miljö som gynnar det civila samhällets organisationer måste säkerställas. För att åstadkomma hållbar ekonomisk utveckling krävs det krävs ytterligare insatser för att förbättra den ekonomiska styrningen, konkurrenskraften, företagsklimatet, tillväxten och skapandet av sysselsättning. Inom alla dessa områden krävs det hållbara framsteg med genomförandet av reformer som leder till konkreta resultat.

6. Goda grannförbindelser och regionalt samarbete är väsentliga inslag i utvidgningsprocessen och i stabiliserings- och associeringsprocessen och bidrar till välstånd, stabilitet, försoning och ett klimat som främjar behandling av olösta bilaterala frågor och arvet från det förgångna. Allmänt krävs det fortsatta insatser för att lösa kvarstående bilaterala tvister, inklusive gränstvister, för att säkerställa att de inte skadar anslutningsprocessen. Kvarstående tvister och frågor bör lösas i enlighet med internationell rätt och etablerade principer, inbegripet genom genomförande av juridiskt bindande avtal, bland annat avtalet om successionsfrågor.
7. Rådet välkomnar den positiva utvecklingen i Sydösteuropa och på västra Balkan inom det regionala samarbetet, framför allt framstegen med konnektiviteten inom regionen och med EU, inbegripet agendan för konnektivitet. Det stöder fullt ut initiativ och strukturer som förstärker inkluderande regionalt samarbete. Rådet välkomnar också de insatser som gjorts för att komma över arvet från det förgångna, främja försoning och stödja inkluderande regionalt samarbete, bland annat genom att främja ett klimat av tolerans och fördöma alla former av hatpropaganda eller krigstidsretorik. Rådet upprepar behovet av att undvika källor till friktion eller åtgärder som skulle kunna påverka goda grannförbindelser och fredlig tvistlösning negativt. Fortlöpande ansträngningar är nödvändiga i detta avseende, inbegripet skydd av alla minoriteter, garantier om lika rättigheter för alla medborgare och behandling av problemen med saknade personer och flyktingars återvändande. Rådet understryker behovet av att fortsätta att ta itu med inhemska krigsförbrytelseärenden och strafflösheten för krigsförbrytelser och att sörja för ansvarsutkrävande, bl.a. genom att fullt ut samarbeta med och stödja det arbete som utförs av Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien och den särskilda undersökningsgruppen och de specialiserade avdelningarna inom Eulex.
8. Rådet erkänner visserligen betydelsen av viseringsliberalisering för medborgarna men uppmanar kommissionen att bl.a. genom sin uppföljningsmekanism fortsatt noga övervaka tillämpningen av alla de villkor som angetts för viseringsliberalisering. Rådet uppmanar de berörda myndigheterna att aktivt fortsätta ansträngningarna för att vidta alla nödvändiga åtgärder mot missbruket av systemet för viseringsfria resor.

9. Rådet understryker den allt större vikten av att ytterligare fördjupa samarbetet i utrikespolitiska frågor och av en fortlöpande anpassning till EU:s utrikespolitiska ståndpunkter, särskilt i frågor där större gemensamma intressen står på spel, såsom restriktiva åtgärder.
10. I överensstämmelse med riktlinjerna från stats- och regeringschefernas informella möte den 12 februari 2015 och rådets slutsatser om den förnyade strategin för inre säkerhet i Europeiska unionen 2015–2020 erinrar rådet om vikten av förstärkt samarbete med västra Balkan och Turkiet för att bekämpa terrorism, framför allt vad gäller bekämpning av olaglig handel med skjutvapen, bekämpning av finansiering av terrorism, bekämpning och förebyggande av radikaliserings och förstärkta gränskontroller, genom att regionala plattformar, såsom initiativet för terrorismbekämpning på västra Balkan och Salzburgforumet, utnyttjas på bästa sätt. Rådet uppmanar partnererna på västra Balkan att påskynda de rättsliga och operativa åtgärderna mot olaglig handel med skjutvapen, framför allt genom att förbättra användningen av befintliga databaser och informationsutbytet. Kommissionen uppmanas att behandla denna fråga inom ramen för föranslutningsstödet.
11. Rådet lovordar Turkiet och västra Balkan, för närvarande framför allt Serbien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, för deras insatser för att hantera flykting- och migrationskrisen, som har drabbat regionen hårt. Rådet efterlyser ett ökat samarbete mellan EU och regionen samt inom regionen. Detta krävs omgående för att man fortsatt ska kunna hantera situationen och identifiera personer i behov av skydd, tillhandahålla stöd, säkra EU:s yttre gränser, bekämpa människohandel och människosmuggling samt förhindra irreguljär migration. Rådet efterlyser ett fortsatt genomförande av rekommendationerna i förklaringen från högnivåkonferensen om östra Medelhavsrutten och västra Balkanrutten. EU kommer att använda de finansieringsinstrument och det tekniska bistånd som är tillgängligt inom ramen för utvidgningsprocessen och stabiliserings- och associeringsprocessen, inklusive instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA II), för att stärka samarbetet och tillhandahålla stöd på detta område.

12. Rådet erinrar om EU:s fortsatta ekonomiska stöd till utvidgningsprocessen och stabiliserings- och associeringsprocessen, särskilt i form av IPA II, med fokus på huvudprioriteringar och större samstämmighet mellan det ekonomiska stödet och de övergripande framstegen med genomförandet av föranslutningsstrategin, ett ökat budgetstöd samt prioritering av projekt.

UTVIDGNINGEN

TURKIET

13. Rådet framhåller den vikt det fäster vid EU:s förbindelser med Turkiet, ett kandidatland och en nyckelpartner för EU, vilket bekräftades genom mötet nyligen mellan EU:s och Turkiets ledare. EU bör förbli förankringspunkten för Turkiets politiska och ekonomiska reformer. Rådet välkomnar att den nya turkiska regeringen nyligen bekräftade sitt engagemang för anslutning till EU. Rådet erinrar om Europeiska rådets slutsatser av den 15 oktober 2015 om att det måste blåsas nytt liv i anslutningsprocessen för att resultat ska kunna uppnås i förhandlingarna i enlighet med förhandlingsramen och relevanta rådsslutsatser. I detta avseende välkomnar rådet att kapitel 17 – ekonomisk och monetär politik – öppnas den 14 december 2015. Rådet är redo att ge Turkiet sitt fulla stöd om landet vill intensifiera sitt arbete för att uppnå fastställda öppningsriktmärken, särskilt för kapitlen 5, 8 och 19. Rådet noterar att kommissionen har för avsikt att lägga fram förberedande dokument för ett antal kapitel under det första kvartalet 2016, utan att detta påverkar medlemsstaternas ståndpunkter. Turkiet kan öka takten i förhandlingarna genom att främja uppfyllandet av riktmärkena, uppfylla kraven i förhandlingsramen samt respektera sina avtalsfästa skyldigheter gentemot EU.

14. I detta sammanhang och på grundval av resultatet av mötet nyligen mellan EU:s och Turkiets ledare välkomnar rådet det breda och konsekventa strategiska engagemanget och den övergripande, regelbundna politiska dialogen inom de fastställda ramarna, inbegripet på ministernivå. Rådet välkomnar även samarbetet med Turkiet inom viktiga områden av gemensamt intresse och med gemensamma utmaningar, såsom migration, terrorismbekämpning, energi, ekonomi och handel, inbegripet tullunionen, såsom anges i rådets slutsatser av den 16 december 2014. Det viktiga engagemanget på dessa områden kompletterar anslutningsförhandlingarna och rådet är redo att vidareutveckla samarbetet med Turkiet inom fastställda ramar. Rådet uppmanar Turkiet att gradvis anpassa sig till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik i enlighet med förhandlingsramen.
15. Rådet lovordar Turkiet för dess generositet vid mottagandet av och hjälpen till över två miljoner syriska flyktingar. Rådet välkomnar inledandet den 29 november 2015 av EU:s och Turkiets gemensamma handlingsplan om flyktingar och migrationshantering, som en del av en övergripande samarbetsagenda, som bygger på delat ansvar, ömsesidiga åtaganden och resultat. Rådet ser fram emot att i nära samarbete med kommissionen övervaka ett snabbt och effektivt genomförande av handlingsplanen, med sikte på resultat framför allt med att hejda inflödet av irreguljära migranter och upplösa kriminella smugglingsnätverk.

16. Rådet noterar med tillfredsställelse att Turkiet, när det gäller anpassningen till EU:s regelverk, har uppnått en god beredskap på många områden, särskilt i fråga om ekonomiska kriterier. På ett antal områden ger utvecklingen dock anledning till allvarlig oro. Turkiet måste omedelbart rätta till och ytterligare åtgärda de stora brister som har identifierats i kommissionens rapport, särskilt på området rättsstatlighet och grundläggande rättigheter. Åtgärder bör vidtas omedelbart, framför allt för att vända utvecklingen inom rättsväsendet, vars oberoende och opartiskhet håller på att undergrävas, och på området yttrandefrihet och mötesfrihet, där en avsevärd tillbakagång har skett. Rådet noterar med särskild oro de rättsliga förfaranden som har inletts mot kritiska medier, journalister, författare samt plattformar för sociala medier och användare av sociala medier. Rådet uppmanar Turkiet att garantera fullständig respekt för maktfördelningsprincipen och mänskliga rättigheter, inklusive rättigheter för kvinnor, barn och personer som tillhör minoriteter, religionsfrihet och äganderätten, samt att förbättra verkställigheten av alla domar meddelade av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Rådet erinrar om att de fördragsslutande parterna enligt artikel 46 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna förbinder sig att rätta sig efter domstolens slutgiltiga dom i varje mål där de är parter. Åtgärder på andra viktiga områden där små eller inga framsteg har noterats, såsom kampen mot korruption, bör också prioriteras. För att dessa och andra frågor ska kunna hanteras anser rådet att ett ökat samarbete när det gäller rättsstatsprincipen och grundläggande rättigheter kommer att föra Turkiet närmare EU. I detta avseende noterar rådet kommissionens åtagande om att slutföra det förberedande arbetet på dessa viktiga områden under det första kvartalet 2016, utan att det påverkar medlemsstaternas ståndpunkter.
17. Rådet fördömer alla terroristattacker och allt våld i Turkiet och uttrycker sin solidaritet med den turkiska befolkningen. Rådet utlovar stöd till terrorismbekämpning, med bibehållen respekt för mänskliga rättigheter, grundläggande friheter och internationell rätt.
18. Med tanke på situationen i sydöstra Turkiet uppmanar rådet till ett omedelbart upphörande av terroristvåld och uppmanar rådet med kraft parterna att återuppta fredssamtalen med sikte på en hållbar politisk lösning av den kurdiska frågan. Det kan sätta stopp för härtill knuten terrorism och underlätta ekonomisk och social utveckling i regionen.

19. När det gäller viseringsliberalisering noterar rådet att ett framgångsrikt genomförande av EU:s och Turkiets gemensamma handlingsplan för flyktingar och migrationsförvaltning kan bidra till att påskynda genomförandet av färdplanen för viseringsliberalisering gentemot samtliga deltagande medlemsstater. Samtidigt som rådet beklagar Turkiets ensidiga uttalanden i detta avseende, vilka inte har någon rättsverkan, understryker rådet vikten av ett fullständigt och effektivt genomförande av både återtagandeavtalet och viseringsfärdplanen i förhållande till alla medlemsstater, inbegripet samarbete i RIF-frågor och icke-diskriminerande viseringsfritt tillträde till turkiskt territorium för medborgare i alla EU-medlemsstater. En tillfredsställande tillämpning av befintliga bilaterala återtagandeavtal samt bestämmelser i liknande avtal mellan Turkiet och EU:s medlemsstater är av fortsatt prioriterad betydelse i väntan på detta. Rådet ser fram emot kommissionens kommande rapporter om Turkiets framsteg med uppfyllandet av kraven i färdplanen för viseringsliberalisering under 2016.
20. I enlighet med förhandlingsramen och tidigare slutsatser från Europeiska rådet och rådet upprepar rådet att Turkiet måste göra en entydig utfästelse om goda förbindelser med grannländerna och för fredlig tvistlösning i enlighet med Förenta nationernas stadga, vid behov genom hänvändelse till Internationella domstolen. Härvid framför unionen åter allvarlig oro och uppmanar den enträget Turkiet att undvika alla hot och åtgärder som riktar sig mot en medlemsstat samt källor till friktion eller åtgärder som negativt påverkar goda grannförbindelser och fredlig tvistlösning. Vidare understryker EU åter alla de suveräna rättigheter som EU:s medlemsstater åtnjuter. Till dem hör bland annat rätten att ingå bilaterala överenskommelser samt att utforska och utnyttja naturresurser i enlighet med EU:s regelverk och internationell rätt, inbegripet FN:s havsrättskonvention, och detta framhäver även behovet av att respektera medlemsstaternas självbestämmande över sina territorialvatten och luftrum. Rådet erinrar om att Europeiska rådet i sina slutsatser av den 24 oktober 2014 uttryckte allvarlig oro över att spänningarna återuppstått i östra Medelhavsområdet och uppmanade med kraft Turkiet att visa återhållsamhet och respektera Cyperns suveränitet över sitt territorialhav samt Cyperns suveräna rättigheter inom sin exklusiva ekonomiska zon.

21. Rådet erinrar om sina slutsatser av den 11 december 2006 och om uttalandet av den 21 september 2005 och noterar med djupt beklagande att Turkiet trots upprepade uppmaningar fortsätter att vägra att fullgöra sin skyldighet att fullständigt och på ett icke-diskriminerande sätt genomföra tilläggsprotokollet till associeringsavtalet i förhållande till alla medlemsstater, vilket skulle kunna ge förhandlingsprocessen ett kraftigt uppsving. I brist på framsteg i denna fråga kommer rådet att bibehålla sina åtgärder från 2006, vilket fortlöpande kommer att påverka det övergripande förhandlingsförloppet. Dessutom har Turkiet tyvärr fortfarande inte gjort några framsteg mot den nödvändiga normaliseringen av förbindelserna med Republiken Cypern. Rådet erinrar om sin ståndpunkt avseende EU-medlemsstaternas anslutning till internationella organisationer. Rådet upprepar att erkännandet av alla medlemsstater är en nödvändig del av anslutningsförfarandet. Rådet uppmanar kommissionen att fortsätta att noga följa utvecklingen i alla frågor som omfattas av uttalandet av den 21 september 2005 och särskilt rapportera om dessa i sin kommande årsrapport. På grundval av detta kommer rådet att fortsätta att noga följa och se över gjorda framsteg, i enlighet med sina relevanta slutsatser. Rådet upprepar sin uppmaning till framsteg utan ytterligare dröjsmål.
22. Rådet välkomnar parternas engagemang för en lösning av Cypernproblemet, vilket framgår av den gemensamma förklaringen av den 11 februari 2014 och bekräftades i uttalandet av den 30 oktober 2015. Rådet noterar det senaste årets uppmuntrande händelseutveckling och förväntar sig, såsom framhålls i förhandlingsramen, att Turkiet aktivt stöder förhandlingarna om en rättvis, övergripande och fungerande lösning på Cypernproblemet inom FN:s ram, i enlighet med de tillämpliga resolutionerna från FN:s säkerhetsråd och i överensstämmelse med de principer som unionen grundar sig på. Turkiets engagemang för och konkreta bidrag till en sådan övergripande lösning förblir av avgörande betydelse.

MONTENEGRO

23. Rådet välkomnar de fortsatta framstegen i anslutningsförhandlingarna med Montenegro. Rådet noterar med tillfredsställelse förbättringarna i den rättsliga ramen på området rättsstatlighet och arbetet med inrättandet av nya institutioner. Det är nu av största vikt för den övergripande takten i förhandlingsprocessen att hela rättsstatssystemet uppvisar konkreta resultat, särskilt hållbara framsteg i bekämpning av korruption och organiserad brottslighet. Det krävs ytterligare ansträngningar för att garantera yttrande- och mediefrihet, fortsätta reformen av den offentliga förvaltningen, stärka institutionernas oberoende samt förbättra företagsklimatet.
24. Rådet uppmanar alla politiska partier att visa ansvar och åter inleda en konstruktiv dialog, med parlamentet som huvudforum för den politiska debatten. Det är också viktigt att se till att den nya vallagstiftningen genomförs fullt ut.
25. Rådet noterar med tillfredsställelse Montenegros positiva roll när det gäller att vidareutveckla det regionala samarbetet och främja goda förbindelser med grannländerna. Rådet lovordar också Montenegro för landets utrikespolitiska samarbete, särskilt den fullständiga anpassningen till EU:s utrikespolitiska ståndpunkter.
26. Rådet ser fram emot nästa möte i anslutningskonferensen den 21 december 2015, inför öppnandet av ytterligare förhandlingskapitel.

SERBIEN

27. Rådet välkomnar de stora steg Serbien har tagit under det senaste året, vilka har lett till öppnandet av de första kapitlen i EU:s anslutningsförhandlingar vid anslutningskonferensen den 14 december 2015. Rådet noterar med tillfredsställelse att Serbien lämnat in sina handlingsplaner för kapitlen 23 – rättsväsen och grundläggande rättigheter – och 24 – rättvisa, frihet och säkerhet, vilka bör ge tydlig vägledning för framtida reformer och för utvecklandet av hållbara resultat på dessa områden. Rådet erinrar om att framsteg inom dessa kapitel måste göras parallellt med framstegen i förhandlingarna i stort.

28. Rådet uppmanar Serbien att bibehålla den positiva dynamiken och intensifiera lagstiftningsreformerna och det faktiska genomförandet av dem på de viktiga områdena reformen av rättsväsendet, kampen mot korruption och organiserad brottslighet samt yttrandefrihet och mediefrihet. Särskild uppmärksamhet måste ägnas full respekt för de grundläggande rättigheterna, inklusive skyddet av de mest sårbara grupperna, särskilt romerna, och det faktiska genomförandet av lagstiftning om skydd av minoriteter, icke-diskriminerande behandling av nationella minoriteter i hela Serbien, inklusive på områdena utbildning, användning av minoritetsspråk, tillgång till medier och religionsutövning på minoritetsspråk samt arbete mot diskriminering på grund av sexuell läggning eller könsidentitet. Rådet ser fram emot Serbiens framläggande av redan förväntade strategiska dokument. Ytterligare framsteg krävs också när det gäller demokratiska institutioners oberoende, offentlig förvaltning samt utvecklingen av en fungerande marknadsekonomi och ett bättre företagsklimat.
29. Rådet välkomnar de betydande framsteg som gjorts i den EU-stödda dialogen, särskilt med 25 augusti-avtalen. Rådet uppmanar Serbien att skyndsamt genomföra sin del av avtalen och att samarbeta konstruktivt med Kosovo om utformningen och genomförandet av framtida avtal. Serbien måste fortsätta att delta aktivt och konstruktivt i normaliseringsprocessen med Kosovo, där betydande framsteg har skett, särskilt i och med avtalen av den 25 augusti 2015. Rådet kommer att fortsätta att noga övervaka Serbiens fortsatta engagemang för synbara och hållbara framsteg i normaliseringen av förbindelserna med Kosovo, inbegripet genomförandet i ärligt uppsåt av samtliga hittills överenskomna avtal, så att Serbien och Kosovo kan fortsätta på sin respektive väg mot EU, samtidigt som man undviker att endera parten kan hindra den andra i dessa ansträngningar, med målet att båda fullt ut ska kunna utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter. Rådet erinrar om att framsteg i processen för en normalisering av förbindelserna med Kosovo inom ramen för kapitel 35 måste ske parallellt med framsteg i Serbiens anslutningsförhandlingar, i linje med förhandlingsramen.
30. Rådet noterar med tillfredsställelse Serbiens alltmer konstruktiva engagemang i regionalt samarbete. Serbien bör fortsätta att stärka de goda grannförbindelserna. Rådet uppmanar Serbien att gradvis anpassa sig till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik i enlighet med förhandlingsramen.

STABILISERINGS- OCH ASSOCIERINGSPROCESSEN

F.D. JUGOSLAVISKA REPUBLIKEN MAKEDONIEN

31. Rådet bekräftar sina slutsatser om f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, som antogs i december 2014, april 2015 och juni 2015, EU:s åtagande inom ramen för Thessaloniki-agendan och f.d. jugoslaviska republiken Makedoniens status som kandidatland. Rådet upprepar sitt entydiga engagemang för EU-anslutningsprocessen när det gäller f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.
32. Rådet upprepar sin allvarliga oro för läget i landet, särskilt den allvarliga politiska krisen, vilket präglas av en splittrad politisk kultur, en avsaknad av kompromisskultur, en tillbakagång i fråga om yttrandefrihet och rättsväsendets oberoende samt en fortsatt urholkning av förtroendet för offentliga institutioner. Rådet välkomnar den politiska överenskommelsen från juni–juli och noterar de åtgärder som hittills vidtagits för att genomföra den, bland annat att oppositionen återvänt till parlamentet och att ändringar av vallagen antagits, och uppmanar till ett fullständigt och konstruktivt genomförande från alla parter sida, i enlighet med den tidtabell och de mål man enats om, i landets och dess medborgares intresse. Rådet upprepar sin uppmaning till en mer konstruktiv och inkluderande politisk dialog inom landet. Rådet betonar vikten av att valen i april 2016 genomförs på ett trovärdigt sätt i enlighet med internationella normer och uppmanar alla parter att säkerställa lika villkor och valreformer i linje med rekommendationerna från OSSE/ODIHR.
33. Rådet upprepar vikten av en grundlig och oberoende utredning, utan hinder, av de påståenden om egentligheter som framkommit i samband med avlyssningar och den bristande tillsynen i detta sammanhang och välkomnar att en särskild åklagare utses och att en parlamentarisk undersökningskommitté inrättas för att utreda juridiskt respektive politiskt ansvar. Rådet uppmanar berörda myndigheter att stödja dessa organs oberoende arbete.
34. Rådet upprepar sin uppmaning till de berörda myndigheterna att göra en fullständig utredning av händelserna i Kumanovo den 9–10 maj 2015 på ett objektivt och transparent sätt.

35. Rådet upprepar sin uppmaning till alla parter att fullgöra sitt åtagande att genomföra de brådskande reformprioriteringarna, att ta itu med problem på systemnivå i fråga om rättsstatlighet, bland annat överträdelser av grundläggande rättigheter, rättsväsendets oberoende, mediefrihet, val, korruption, politisering av statliga institutioner och oskarp gränsdragning mellan stat och parti samt bristande tillsyn. Rådet välkomnar kommissionens avsikt att fortsätta med noggrann övervakning på dessa områden, bland annat i samband med högnivådialogen om anslutningen, i syfte att göra en bedömning av brister på systemnivå inom rättsväsendet och avseende korruption, grundläggande rättigheter och inrikes frågor, i enlighet med de brådskande reformprioriteringarna.
36. Översynen av Ohrid-ramavtalet måste slutföras snabbt och dess rekommendationer genomföras.
37. I enlighet med vad som anges i tidigare slutsatser från Europeiska rådet och rådet är det av central betydelse att man upprätthåller goda grannförbindelser, inbegripet en ömsesidigt godtagbar förhandlingslösning på namnfrågan under FN:s överinseende. Rådet noterar i detta avseende med tillfredsställelse det aktuella åtagandet från de viktigaste partiledarna enligt 2 juni-avtalet. De långvariga diskussionerna om namnfrågan måste få ett definitivt slut utan dröjsmål. Åtgärder och uttalanden som påverkar goda grannförbindelser negativt bör undvikas. Rådet noterar de fortsatta kontakterna på hög nivå och expertnivå mellan f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Bulgarien med syftet att förstärka goda grannförbindelser och ser fram emot att dessa omsätts i konkreta resultat.
38. Rådet noterar att kommissionen är beredd att förlänga sin rekommendation om att inleda anslutningsförhandlingar med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, förutsatt att genomförandet av den politiska överenskommelsen från juni–juli fortsätter och att väsentliga framsteg i genomförandet av de brådskande reformprioriteringarna görs.
39. Rådet kommer i enlighet med sina slutsatser från december 2014 och de fastställda villkoren att återkomma till f.d. jugoslaviska republiken Makedonien efter valen i april 2016 med utgångspunkt i en uppdatering från kommissionen, som väntas före sommaren.

ALBANIEN

40. Rådet välkomnar att Albanien har gjort stadiga framsteg med de viktigaste prioriteringarna inför inledandet av anslutningsförhandlingar, särskilt reformen av den offentliga förvaltningen och förberedelserna för en grundlig reform av rättssystemet, och uppmanar Albanien att fortsätta ansträngningarna.
41. Rådet erinrar om att Europeiska rådet kommer att ta ställning till frågan om inledande av anslutningsförhandlingar, i linje med vedertagen praxis, så snart som kommissionen har gjort bedömningen att Albanien har uppnått den nödvändiga graden av uppfyllande av medlemskapskriterierna. Rådet erinrar om sina tidigare slutsatser, bland annat från juni 2014, och upprepar att Albanien måste uppfylla de fem centrala prioriteringarna för inledande av anslutningsförhandlingar och att kommissionen, utöver sin rapport 2016, uppmanas att på ett heltäckande och detaljerat sätt rapportera om Albaniens framsteg med de centrala prioriteringarna. Rådet erinrar också om att ett fortgående, heltäckande och inkluderande genomförande av de viktigaste prioriteringarna måste säkerställas.

Rådet noterar att ytterligare insatser för dessa viktiga prioriteringar kommer att krävas, särskilt antagandet av reformpaketet för rättsväsendet och ytterligare framsteg i syfte att åstadkomma hållbara resultat i fråga om förebyggande utredningar, åtal och fällande domar på alla nivåer i kampen mot korruption och organiserad brottslighet, bl.a. kampen mot olaglig handel med vapen och narkotika. Rådet understryker att reformen av rättsväsendet är central för att Albaniens EU-anslutningsprocess ska gå framåt och kan visa vägen för andra reformer. Rådet upprepar samtidigt behovet av effektiva lagstiftningsåtgärder och politiska åtgärder för att stärka skyddet av de mänskliga rättigheterna och åtgärderna mot diskriminering, bland annat avseende likabehandling av alla minoriteter och tillgång till rättigheter för personer som tillhör dessa i hela Albanien, och för att genomdriva äganderätten.

42. Rådet ser fram emot antagandet och genomförandet av lagstiftning om utestängande av brottslingar från offentliga ämbeten, något som bör öka medborgarnas förtroende för sina politiska representanter och offentliga institutioner. Rådet upprepar att Albanien bör arbeta för ekonomiska reformer som syftar till att öka konkurrenskraften och uppmanar Albanien att fortsätta att åtgärda den höga graden av informellt arbete i ekonomin och förbättra företags- och investeringsklimatet, där ytterligare insatser behövs.
43. Rådet understryker att en konstruktiv och hållbar dialog mellan regeringen och oppositionen om EU-relaterade reformer kommer att vara avgörande för framstegen i riktning mot EU.
44. Rådet välkomnar Albaniens fortsatta konstruktiva engagemang i fråga om regionalt samarbete och understryker vikten av att säkerställa goda grannförbindelser, som alltjämt är grundläggande. Rådet värdesätter också Albaniens fortsatta fullständiga anpassning till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

BOSNIEN OCH HERCEGOVINA

45. Rådet välkomnar att Bosnien och Hercegovina åter har slagit in på den reformväg som är nödvändig för att gå vidare i EU-integrationsprocessen. Rådet välkomnar de bosnisk-hercegovinska myndigheternas antagande av reformagendan i juli 2015 och den åtföljande åtgärdsplanen i oktober 2015. Rådet noterar att Bosnien och Hercegovina har börjat närma sig unionen i år och uppmanar landets ledare att upprätthålla den positiva dynamiken i utvecklingen genom att fortsätta att genomföra reformer, i samarbete med civilsamhället. Det måste ske meningsfulla framsteg i genomförandet av reformagendan för att EU ska kunna beakta en medlemskapsansökan från Bosnien och Hercegovina, i linje med tidigare slutsatser från rådet, särskilt slutsatserna från december 2014.

46. Rådet uppmanar därför Bosnien och Hercegovinas myndigheter att fortsätta att omsätta det skriftliga åtagandet i handling genom att fortsätta att anta och genomföra nödvändiga reformer, särskilt inom området rättsstatlighet, bland annat när det gäller kampen mot korruption och organiserad brottslighet, reformer av den offentliga förvaltningen samt socioekonomiska reformer. Rådet noterar med oro att det har skett en tillbakagång vad gäller villkoren för utövandet av rätten till yttrande- och mediefrihet. För att landet ska kunna möta de utmaningar som väntar på vägen mot EU kommer det också att vara nödvändigt att stärka den offentliga förvaltningen och sörja för en fungerande och effektiv verksamhet på samtliga förvaltningsnivåer, bl.a. genom att man skyndsamt inför en effektiv samordningsmekanism för EU-frågor. Framsteg härvidlag kommer att göra det möjligt för Bosnien och Hercegovina att fullt ut dra nytta av tillgänglig EU-finansiering.
47. Rådet erinrar om att rådet när det begär in kommissionens yttrande om medlemskapsansökan kommer att be kommissionen att vara särskilt uppmärksam på verkställandet av Sejdić-Finci-domen.
48. Rådet upprepar att Bosnien och Hercegovina efter stabiliserings- och associeringsavtalets ikraftträdande bör fullgöra alla sina åtaganden och skyldigheter inom ramen för detta, inbegripet med det snaraste sådana som avser anpassning av stabiliserings- och associeringsavtalet till följd av Kroatiens anslutning till EU. Fullständigt genomförande av stabiliserings- och associeringsavtalet, inbegripet anpassning av avtalet, utgör en viktig del av landets åtagande när det gäller EU-integrationsprocessen.
49. Rådet erinrar om att den strukturerade dialogen om rättsliga frågor utgör instrumentet för att åtgärda eventuella kvarstående brister i Bosnien och Hercegovinas rättsväsende, i linje med Venedigkommissionens rekommendationer från 2013. Rådet upprepar sin allvarliga oro över förberedelserna inför hållandet av en folkomröstning på entitetsnivå i Republika Srpska om rättsväsendet på statlig nivå. En sådan folkomröstning skulle hota Bosnien och Hercegovinas sammanhållning, suveränitet och territoriella integritet. Den skulle även kunna undergräva de insatser som görs för att förbättra den socioekonomiska situationen för samtliga medborgare i Bosnien och Hercegovina och för att göra ytterligare framsteg med EU-integrationen.

KOSOVO

50. Rådet noterar att stabiliserings- och associeringsavtalet med Kosovo undertecknades i oktober. Detta avtal, som enbart ingås med EU, är det första övergripande avtalet mellan EU och Kosovo. Det kommande ingåendet, ikraftträdandet och genomförandet av avtalet påverkar inte medlemsstaternas ståndpunkter om Kosovos status. Med tanke på kommissionens kommande rapport om Kosovos framsteg med att uppfylla kraven i viseringsfärdplanen framhåller rådet vikten av att uppfylla samtliga villkor för viseringsliberalisering och uppmanar rådet Kosovo att fortsätta sina ansträngningar, så att framsteg kan göras i viseringsliberaliseringsprocessen. Rådets avsikt att återuppta diskussionerna om ett ramavtal som ger Kosovo möjlighet att delta i EU-program påverkar inte medlemsstaternas ståndpunkter om Kosovos status.
51. Rådet välkomnar Kosovos beslut att inrätta specialiserade avdelningar och uppmanar Kosovo att slutföra alla förfarandena utan ytterligare dröjsmål, så att de specialiserade avdelningarna kan börja fungera så snart som möjligt.
52. Det politiska dödläge som råder i Kosovo måste med det snaraste lösas. Rådet fördömer användningen av våld, särskilt i politiska syften, och oppositionspartiernas obstruering av parlamentet och efterlyser ett omedelbart slut på denna. Rådet manar till respekt för rättsstatsprincipen och till återupptagande av parlamentets normala arbete, i linje med de relevanta bestämmelserna och förfarandena. Samtliga berörda parter bör ta itu med utmaningarna i en gemensam ansträngning genom politisk dialog och skyndsamt verka för genomförandet av samtliga aspekter av Kosovos europeiska reformagenda.

53. Rådet uppmanar Kosovo att fokusera på genomförandet av de övergripande reformer som krävs för att Kosovo ska uppfylla sina skyldigheter enligt stabiliserings- och associeringsavtalet. Detta jämte de många utmaningar som Kosovo står inför kommer att kräva fortsatt stark politisk vilja från Kosovos sida samt ihållande stöd från EU. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att förbättra rättsstatligheten, bland annat rättsväsendets oberoende. Kosovo måste föra en intensivare kamp mot organiserad brottslighet och korruption och visa upp framgångsrika åtal i uppmärksammade mål. Viktiga reformer, t.ex. av valsystemet och av den offentliga förvaltningen, måste prioriteras. Mänskliga rättigheter bör främjas och skyddas på ett effektivt sätt i hela Kosovo, och detta innefattar fullt skydd av kulturarvet och det religiösa arvet. I detta sammanhang noterar rådet med tillfredsställelse de åtaganden som nyligen gjordes av Kosovo. Inkludering och skydd av personer som tillhör minoriteter och utsatta grupper och stärkande av den sociala sammanhållningen är frågor som bör behandlas.
54. EU kommer att fortsätta att stödja Kosovos socioekonomiska utveckling som en del av den europeiska reformagendan, bland annat genom ekonomiskt och tekniskt stöd. Rådet uppmanar Kosovo att utnyttja det ekonomiska reformprogrammet för 2016 som en plattform för tillväxt och sysselsättning. Programmet bör spegla rekommendationerna i de gemensamma slutsatserna från den ekonomiska och finansiella dialogen mellan EU och västra Balkan i maj 2015. Inom dessa ramar uppmanar rådet Kosovo att ta itu med de socioekonomiska frågor som direkt berör Kosovos befolkning och att bygga upp ett brett folkligt stöd för denna reformagenda. Reglerings- och tillsynsorganen bör vara fullt verksamma. Kosovo måste följa upp sitt åtagande att avveckla och sanera kraftverket Kosovo A, som är den enskilt största föroreningskällan i västra Balkan.

55. Rådet välkomnar de betydande framsteg som gjorts inom den EU-stödda dialogen, särskilt med de avtal som nåddes den 25 augusti 2015. Rådet uppmanar Kosovo att skyndsamt genomföra sin del av avtalen och att samarbeta konstruktivt med Serbien om utformningen och genomförandet av framtida avtal. Kosovo måste fortsätta att delta aktivt och konstruktivt i normaliseringsprocessen med Serbien. Rådet kommer att fortsätta att noga övervaka Kosovos fortsatta engagemang för synbara och hållbara framsteg i normaliseringen av förbindelserna med Serbien, inbegripet genomförandet med ärligt uppsåt av samtliga hittills överenskomna avtal, så att Kosovo och Serbien kan fortsätta på sin respektive väg mot EU, samtidigt som man undviker att endera parten kan hindra den andra i dessa ansträngningar, med målet att båda fullt ut ska kunna utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter. Rådet erinrar om att framsteg i processen för en normalisering av förbindelserna med Serbien är en grundläggande princip i stabiliserings- och associeringsavtalet och ligger till grund för utvecklingen av förbindelserna och samarbetet mellan EU och Kosovo.
56. Kosovo bör fortsätta att bedriva ett nära och effektivt samarbete med Eulex och aktivt bidra till att Eulex fullständigt och obehindrat kan genomföra sitt mandat, inbegripet ett reviderat mandat efter juni 2016.
-